ఆఫీస్ కెళ్ళేసరికి నా టేబుల్‌మీద లెటర్ కనిపించింది. ఓ ప్రముఖ వారపత్రిక ఇటీవలే ప్రకటించిన పిల్లల చిత్రలేఖనం పోటీకి నన్ను జడ్జీగా ఉండమని కోరుతూ రాసిన ఉత్తరం అది.

నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. నేను గొప్ప చిత్రకారుడిని కాదు. ఈ మధ్యే నా బొమ్మలకు ఆదరణ లభించింది ఇంచుమించుగా అన్ని పత్రికల్లో కొన్ని కథలకు చిత్రాలు గీసే అవకాశం ఇస్తున్నారు.

వెంటనే నా అంగికారం, కృతజ్ఞతలూ తెలుపుకుంటూ ఆ పత్రికకు ఉత్తరం రాశాను.

ఆ తరువాత నెల రోజులకు ఆ పత్రిక ఆఫీస్ నుంచి ఆహ్వానం వచ్చింది– నేను ఆ రెండో రోజే బయల్దేరి హైదరాబాద్ చేరుకోవాలని! దాంతో పాటే ప్రయాణపు ఖర్చులకోసం రెండొందలకు డ్రాఫ్ట్ కూడా ఉంది

మర్నాడు రాత్రే బయలుదేరి ఉదయానికల్లా హైదరాబాద్ చేరుకున్నాను. పత్రిక వాళ్ళు ఏర్పాటు చేసిన హోటల్లో దిగాను

అదే హోటల్లో కథల పోటీ జడ్జీ, నవలల పోటీ జడ్జీ కూడా దిగారు అందరినీ పరిచయం చేశాడు ఆ పత్రిక అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ వరహాల్రావ్.

మధ్యాహ్నం అందరం కలిసే భోజనం చేశాం

మధ్యాహ్నం నా గదికి రెండు పెద్ద ఫైల్స్ తీసుకొచ్చాడు వరహాల్రావ్.

"మొదటి ఫైల్లో మేము సెలక్ట్ చేసిన మంచి బొమ్మలు పాతిక ఉన్నాయ్. రెండో ఫైల్లో అసలు పోటీకి వచ్చిన బొమ్మలన్నీ ఉంచాము మీరు రెండో ఫైల్లోని బొమ్మలు కూడా చూడాలను కుంటే చూడవచ్చు"– అన్నాడతను.

సాధారణంగా ఎడిటర్‌కి నచ్చలేదంటే పాఠకులకు కూడా నచ్చవు గనుక నేను రెండో ఫైల్ ముట్టుకోలేదు

అంచేత మొదటి ఫైల్లోని బొమ్మలన్నీ తీసి వరుసగా చూడటం మొదలు పెట్టాను. అవన్నీ చిన్న పిల్లలు గీసిన బొమ్మలని ఇట్టే తెలిసి పోతున్నాయ్

బొమ్మలన్నీ ఒకదాని కొకటి సంబంధం లేకుండా వెరైటీగా ఉన్నాయ్ అన్నీ ఎనిమిదేళ్ళ లోపు వాళ్ళు వేసినవే!

ఒక పాప పెద్ద పులి బొమ్మ వేసింది. అయితే అది పిల్లి పోలికలతో ఉంది

మరో కుర్రాడు ఓ లావుపాటి తల చింపిరి జుట్టు ఉన్న బొమ్మగీసి దానికి "బూచి" అని పేరు పెట్టాడు.

ఇంకో బొమ్మలో ఒకడు తాడుమీద నడుస్తున్నాడు. కింద సర్కస్ అన్న కాప్షన్ ఉంది.

వాటన్నిటిని రెండు మూడుసార్లు విశ్లేషించి చూశాక అన్నిట్లోకి నాకు నచ్చిన బొమ్మలు మూడు సెలక్ట్ చేసి వాటికి ఫస్ట్, సెకండ్, థర్డ్ గ్రేడింగ్ ఇచ్చి సంతకం చేశాను.

అప్పటికే సాయంత్ర మయిపోయింది

మిగతా జడ్జీలతో పాటు కూర్చుని కాసే గడిపాక రాత్రి భోజనం ముగించి మించాను

మర్నాడు ఉదయం నేను ఎన్నిక చేసిన వరహాల్రావ్‌కి అందిస్తే నా పని పోయినట్లే

రాత్రి పదకొండయింది. అయినా ఎంచే నిద్ర పట్టటం లేదు లైట్ వేసి సిగిరెట్ వెలిగి ఎదురుగ్గా టీపాయ్ మీద రెండు ఫైల్సూ క తున్నయ్. హఠాత్తుగా ఓ ఆలోచన వచ్చింది ఆ రెండో ఫైల్ తీసి అందులో బొమ్మలు క చూస్తే కాసేపు టైమ్ పాస్ చేయవచ్చని పించింద

వరుసగా అందులో బొమ్మలన్నీ చూడసాగా నిజంగానే అవి ఏమాత్రం బాగుండ లేదు అ చూడటం పూర్తయేసరికి రాత్రి ఒంటి గంటయింది లైటార్పి పడుకున్నాను.

కళ్ళు మూసుకోగానే ఓ బొమ్మ నా కళ్ళముందు కనిపించ సాగింది. బొమ్మంతా నల్లగా పులిమిన ఇండియన్ ఇంక్ అంతే! ఇంకేమి లేదు ఆ బొమ్మను నేను రెండో ఫైల్లో చూశాను.

అవును! బొమ్మల పోటీ అనిపెడితే అలా బొమ్మంతా ఇంక్ పులిమి పంపించా రేమిటి– ఎవరో?–

దానికింద ఏదో కాప్షన్ కూడా ఉంది! అదేమిటా

అని కొద్ది క్షణాలు ఆలోచించాను. గాని ఏమి గుర్తు రావటం లేదు. అసలా బొమ్మ గీసిం దెవరు? ఎందుకలా గీశారు? లేచి లైట్ వేసి టేబుల్ మీదున్న ఆ ఫైల్ తీసుకొచ్చి ఆ బొమ్మ కోసం వెతికాను. ఆఖర్లో దొరికిందది.

తీసుకుని మరోసారి చూశాను. కింద "అమ్మ" అని రాసి ఉంది.

నాకు నవ్వొచ్చింది.

బొమ్మేమి వేయకుండా ఇంక్ పులిమి "అమ్మ" అని రాయట మేమిటి? బొమ్మ గీసిన వారి పేరు చూశాను.

'లాలిమ" వయుసు ఎనిమిదేళ్ళు. అడ్రెస్ కేరాఫ్ కమలాకరం, 9–328, బలరామ్ పేట, మచిలీపట్నం

ఒకవేళ ఆ పిల్లకు బొమ్మ గీయటం తెలీక పోయినా తండ్రి కయినా తెలియాలి కదా! బొమ్మ వేయకుండానే పోటీ కెందుకు పంపినట్టు?

ఒకవేళ ఆ పాపను సంతృప్తి పరచడానికి పంపాడేమో! లైటార్పి మళ్ళీ పడుకున్నాను. కానీ నిద్ర మాత్రం రావటం లేదు.

"లాలిమ" వయసు ఎనిమిదేళ్ళు!

ఎందుకలా ఇంక్ పూసింది?

ఏదొక బొమ్మ గీయవచ్చుగా! జంతువుల బొమ్మలో, ప్రకృతి బొమ్మలో -- ఏదొకటి–

పోనీ అమ్మ బొమ్మే గీయాలనుకుంటే ఏదొక రూపం వేయాలిగానీ ఇలా ఇంకు పులిమేయట మేమిటి?

మళ్ళీ బలవంతంగా నిద్రపోడానికి ప్రయత్నించాను. ప్రయత్నించిన కొద్దీ ఆలోచన లెక్కువయి పోతున్నాయి! ఆ బొమ్మ, ఆ పాప పేరు ఇవే గుర్తు కొస్తున్నాయి.

తెల్లారుతోండగా నిద్ర పట్టింది నాకు. అదీ కలత నిద్రే!

ఫలితాలు ప్రకటించడం, బహుమతులు అంద జేయడం కూడా జరిగి పోయింది.

ఆ తరువాత పత్రిక వారు ఏర్పాటు చేసిన ఫంక్షన్‌లో నేనే ఆ చిన్నారి పాపలకు బహుమతులు కూడా ఇచ్చాను ఆశ్చర్యం ఏమిటంటే ఆ రోజు కూడా నాకు ఆ ఇంకు పులిమిన బొమ్మే గుర్తు వొచ్చింది. ఆ బొమ్మ గీసిన పాప పేరు, ఇంటి అడ్రసూ అన్నీ కళ్ళముందు మెదిలినయ్.

నాకు చిరాకు 'కూడా కలిగింది– ఆ బొమ్మ అలా గుర్తుండి పోవటం! ఏమి గొప్పతనం, అర్థం లేని ఆ బొమ్మ నన్నింతగా ఎందుకు అంటి పెట్టుకుందో తెలీటం లేదు.

రోజులు గడుస్తున్న కొద్దీ ఆ బొమ్మ విషయం చాలా వరకూ మర్చిపో గలిగాను గానీ– చిన్న పిల్లల బొమ్మలు ఎక్కడ కనిపించినా తక్కున అది మాత్రం గుర్తుకి రాకమానటం లేదు.

ఓసారి మా ఆఫీస్ పని మీద బందరు వెళ్ళాల్సి వచ్చింది. బస్ దిగి బస్‌స్టాండ్‌కి దగ్గర్లోనే ఉన్న హోటల్ కెళ్ళాను యామ్‌కోసం. రిసిప్షనిస్ట్ వెనుక గోడకు తగిలించి ఉన్న ఓ చిత్రం తక్కున నా దృష్టిని ఆకట్టుకుంది.

ఓ తల్లి పాపను రెండు చేతులో పైకెత్తి ముద్దు పెట్టుకుంటున్న చిత్రం అది

హఠాత్తుగా నాకు మళ్ళీ ఆ బొమ్మ గుర్తు కొచ్చేసింది. ఇంక్ పులిమి కింద అమ్మ అని రాసిన బొమ్మ!

దాంతో పాటు "లాలిమ– వయసు ఎనిమిదేళ్ళు– కేరాఫ్ కమలాకరం, 9–328, బలరామ్ పేట, మచిలీపట్నం" అన్న చిరునామా కూడా గుండె అట్టడుగు పొరల్లో నుంచి పెళ్ళగించుకుంటూ స్మృతిపథంలో కొచ్చింది నాకు పట్టరాని ఆశ్చర్యం కలిగింది.

నేనసలు "మతిమరుపు"కి చాలా ప్రసిద్ధి చెందిన వాడిని! అలాంటిది ఎన్నో రోజుల క్రితం "చిత్రలేఖనం" పోటీలో చూసిన ఓ పనికిరాని బొమ్మనూ, ఆ బొమ్మ గీసిన పాప పేరూ, అడ్రసూ ఇవన్నీ ఎలా గుర్తు పెట్టుకున్నాను? అసలెందుకు గుర్తు పెట్టుకున్నాను?

అంతా అయోమయంగా ఉంది. ఆఫీస్ వ్యవహారాలన్నీ పూర్తి చేసుకున్నాక సాయింత్రం గదికి చేరుకున్నాను. కౌంటర్ దగ్గర మళ్ళీ నా దృష్టి తల్లి, పాపల చిత్రంమీద పడింది.

హిప్నటైజ్ చేసినట్టు మళ్ళీ ఆ ఇంకు పులిమిన బొమ్మ– పాప పేరు, చిరునామా–

పోనీ ఓసారి ఆ పాపను చూస్తే?

ఆబొమ్మ అలా ఎందుగ్గీసిందో అడిగితే– క్రమేపీ వెలుతురు తగ్గిపోతోంది గానీ ఏమినిర్ణయించు కోలేక పోతున్నాను.

వాళ్ళింటి కెళ్ళటం ఎబ్బెట్టుగా ఉంటుందేమో– కానీ వెళ్ళక పోతే మాత్రం నరకంగా తయారయేట్టుంది.

త్వర త్వరగా డ్రస్ చేసుకుని రోడ్డు మీద కొచ్చి రిక్షా ఎక్కాను.

"బలరామ్ పేట పోనీ వోయ్" అన్నాను రిక్షా అతనితో.

పావుగంట సేపటి తర్వాత రిక్షా బలరామ్ పేట చేరుకుంది.

"ఎక్కడసార్ ఇల్లు?" అడిగాడువాడు

"నాకూ తెలీదు అడ్రసుంది " అంటూ అడ్రస్ చెప్పాను వాడు అయిదారు చోట్ల ఆ అడ్రస్ గురించి వాకబు చేశాక ఓ చిన్న సందులోకి తిప్పాడు రిక్షా.

రోడ్డు చాలా సన్నగా ఉంది ఇరువేపులా మురికి గుంటలు– చాలా పాత కాలం నాటి పెంకుటిల్లు శిధిలావస్థలో కనబడుతున్నాయ్. అన్నీ అలాంటి ఇళ్ళే.

ఆ ఇళ్ళ కాంపౌండ్‌లో నుంచి రోడ్డు మీదకు వాలి పోయిన చెట్లు ఆ సందుని మరింత ఇరుగ్గా చేసేసినయ్.

ఇంచు మించుగా సందు చివరి కెళ్ళాక మరీ పాడు పడినట్టున్న ఓ చిన్న పెంకుటింటి ముందాపాడు రిక్షా.

తలుపు మీద 9–328 నెంబరు చాక్ పీస్‌తో రాసి ఉంది. రిక్షావాడికి అయిదు రూపాయలిచ్చి పంపించివేసి దగ్గరగా వేసి ఉన్న తలుపు తట్టాను.

"కమలాకరం గారూ"

జవాబు రాలేదు

మరోసారి గట్టిగా కొట్టేసరికి "ఆ–ఆ– వచ్చే–" అంటూ ఓ గొంతు వినిపించింది.

ఓనిమిషం తర్వాత సన్నగా ఎముకల గూడులా ఉన్న ఓ వ్యక్తి తలుపు తెరచాడు.

నావేపు ప్రశ్నార్థకంగా చూస్తూ "ఎవరు కావాలండీ?" అనడిగాడు.

నా వివరాలన్నీ చెప్పాను.

"ఆమధ్య ఓ పత్రిక వాళ్ళు చిన్న పిల్లల చిత్రలేఖనం పోటీ పెట్టారు. ఆ పోటీకి లాలిమ అనె పాప ఓ బొమ్మ పంపించింది. "నేను ఆ పోటీకి జడ్జీగా వుండడం వల్ల ఆ బొమ్మ చూడడం తటస్థించింది. ఈ ఊరు ఆఫీస్ పని మీద వచ్చాను. ఓసారి లాలిమను చూద్దామని . ."

"లాలిమ మా అమ్మాయే గానీ అదెప్పుడూ ఇలా పోటీలకు బొమ్మలు పంపిన గుర్తు లేదే .. " ఆశ్చర్యంగా అన్నాడతను.

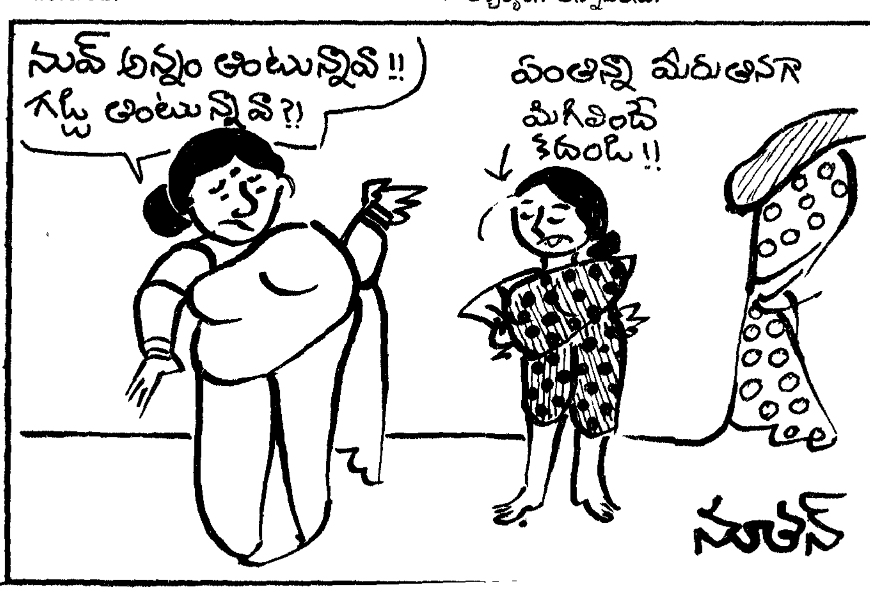

అక్షయ నీరాజనం

అరువదేండ్ల ఆవృత్త రంగస్థలంపై
వందన సమర్పణకని
ఆవిర్భవిస్తున్నావు నీవు, అక్షయవు–
శిశిరాంత వసంతం చివురించినట్లు
నీ నిష్క్రమణతో
నూతనావృత్తం ప్రభవిస్తుంది–

విజ్ఞాన విహంగపు విహారం
వియత్తలంలో నే మిగిలి
విపులమైన ఈ పుడమికి
విపత్తునే పంచుతూంది!

కొత్త కనుక, తత్తరపాటు లేకుండా, నీవు
తట్టుకు నిలిచేటందుకు
ఉన్న స్థితిని కాస్త
విన్నవించదలచాను నీకు.

సినిమాల్లో తాము చూస్తున్నది తప్ప
జీవితంలో నీవు చెప్పేది
వినే స్థిమితం లేని
వేగావేశపు వయసు నేడు!
దానికి దురావేశపు మనసుతోడు!

రద్దీ తగ్గేక బస్సెక్కాలని నిలబడ్డం ఈ నాడు,
తరంగాలు తగ్గేక స్నానం చేద్దామని
సముద్రం ఒడ్డున నిలబడడం లాంటిది!
వాగ్దానాల కాగితపు పూలు
వాణిపూజ కనర్హాలు
వేణినలంకరించ డానికి పనికిరావు–

అయినా– అన్ని బజార్లలో నూ
అవే అమ్మకాలు!

కల్యాణ మంటపాలు కట్టుకోమన్న ధనం
అవినీతి మంట పాలు కావడం చూస్తూ
అశ్రువులు కురువక
ఆనందం ఎలా విరుస్తుంది మనసు?

చెప్పడం కాదు – చిక్కు
విప్పడం కావాలి నేడు.
చెప్పి చెప్పిననోరు నొవ్వక పోయినా
విని విని చెవులు విసుగెత్తి పోయాయి!

అభిమన్య సాహసం
అందరికీ సాధ్య పడదు. నిజమే–
అంతభారతంలో నూ ఒక్కడే అభిమన్యుడు!
ఇంత భారతంలో నూ ఆ ఒక్కడి కోసం
వెతుకులాటే మరి!
సారథ శల్యులు మాత్రం
శత సహస్రాలు నరులు. సోదరులు!
ఉండేది ఒక్క యేడే అయినా
మంచి దానవనే కీర్తి
సంతరించుకునేలా సంచరించుకో–
హంసలా, ఆరు మాసాలు చాలన్నారు గుర్తుంచుకో!

వసంతంతో వచ్చే నీ పొందు
సౌందర్య సౌరభాల విందు–
నీ పేరున అది అక్షయంగా నిలవాలనే
ఈ నీరాజనం నీకు–

–మేకా సుధాకరరావు

నేనేమీ మాట్లాడలేదు.

"రండి! కూర్చోండి!" అన్నాడతను ఆహ్వానిస్తూ.

చాలా చిన్న గది అది. రెండు కుర్చీలూ, ఓ టేబులూ, టేబుల్ మీద ఓ పాత రేడియో, గోడకు ఓ కాలెండరూ.

కుర్చీలో కూర్చున్నాను.

"మీ పాప చదువుతున్న స్కూలు వాళ్లు ఓ పాపతో బొమ్మ వేయించి పోటీకి పంపి ఉంటారు. ఎందుకంటే స్కూల్ నుంచే ఎంట్రీస్ పంపాలని కండిషన్ పెట్టారు–" అన్నాన్నేను.

"ఇంతకూ మిమ్మల్నింత ఇబ్బంది పెట్టిన బొమ్మేం గీసిందది!" అడిగాడతను.

"నిజం చెప్పాలంటే అది బొమ్మే కాదండీ అసలు! అంతా ఇంకు పులిమేసి కింద అమ్మ అని రాసింది. అదే నాకు అర్థం కావటం లేదు. పాపనే అడిగితే ఏమయినా చెప్తుందా అన్న కుతూహలం కొద్దీ ఇలా వచ్చాను."

"ఓహో" తానూ ఆలోచించ సాగాడతను.

అమ్మ

"నాన్నా! కూర ముక్కలు తరిగేశాను–" అంటూ మాసిపోయిన గౌనూ, తైల సంస్కారం లేక పీచులా– రేగినజుట్టూ.. ఓ చిన్న పిలకలాంటి జడ– చేతులూ, బుగ్గల మీదా మసి–తో లోపల్నుంచి బయటి కొచ్చిందో పిల్ల.

ఆపిల్లే లాలిమ అయ్యుంటుందని అనిపించింది నాకు.

"మావయ్య గారికి నమస్కారం చెయ్" చెప్పాడు కమలాకరం.

"నమస్తే" అందాపిల్ల చాలా మామూలుగా.

"కొన్నాళ్ళ క్రిందట మీ స్కూల్ టీచర్ మీతో బొమ్మలు వేయించి పోటీకి పంపింది కదూ?" అడిగాను.

అవునన్నట్లు తలూపిందామె.

"నువ్వు నల్లగా ఇంకు పులిమి ఓ బొమ్మ వేశావ్ కదూ?"

'ఊ!"

"ఆ బొమ్మకు "అమ్మ" అని పేరు పెట్టావ్ కదూ!"

ఆమె తలూపింది.

'బొమ్మేమీ వేయకుండా "అమ్మ" అని రా వెందుకు మరి?"

ఆమె ఓ క్షణం ఆలోచించింది గానీ జవ బివ్వలేదు

'చెప్పమ్మా! ఎందుకలా రాశావ్?" కొద్ది క్షణాలు నిశ్శబ్దంగా గడచింది.

కమలాకరం కుర్చీలో నుంచి నెమ్మదిగా లేచి నిలబడ్డాడు అతని కళ్ళల్లో మెరుపు కనిపించింది నాకు

"నాకు అలానే వేయాలనిపించింది" అంది లాలిమ నెమ్మదిగా

కమలాకరం పాప భుజం తట్టాడు.

"లోపలి కెళ్ళి మావయ్యగారికి మంచినీళ్ళు తెచ్చివ్వు."

లాలిమ లోపలి కెళ్ళిపోయిందీ.

"లాలిమకు పుట్టినప్పుడే వాళ్ళమ్మ చనిపోయింది"– అన్నాడతను.

ఒక్కసారిగా ఆ బొమ్మ మీద– ఆ నల్లని ఇంకు పులిమిన బొమ్మమీద కోటి ఫ్లాష్ లైట్స్ వెలిగించినట్లయింది

లాలిమ ఆ బొమ్మ ఎందుగ్గీసిందో, ఎలా గీసిందో, దానికి అమ్మ అని పేరెందుకు పెట్టిందో – మొత్తం– స్పష్టంగా– తెలిసి పోయింది

లాలిమ మంచినీళ్ళ గ్లాసుతో నా దగ్గరి కొచ్చింది

ఆమెను దగ్గరకు తీసుకున్నాను ఆప్యాయంగా ఆమె చేతిలో ని గ్లాసు అందుకొని పక్కన పెట్టాను.

ఆమె రెండు చేతుల్నీ అందుకుని నా కళ్ళ నిండుగా చేరిన నీటిపొరలో నుంచి చూస్తూ ముద్దు పెట్టుకున్నాను.

"అయ్యో– మసి అంటుకుంటుందేమో–" ఆదుర్దాగా అన్నాడు కమలాకరం

"ఫరవాలేదు! నా మనస్సులో ఉన్న మసి పోయింది గదా!" అన్నాను నవ్వుతూ

నవ్వు కన్నీటిలో కలిసి పోతూనే ఉంది

అతికష్టంమీద కన్నీళ్ళు ఆపుకొని నా చేతికున్న ఉంగరం తీసి ఆ పాప చేతికి పెట్టాను

బొమ్మల పోటీలో బహుమతు లందజేసిన లభించని ఆనందం, సంతృప్తి ఆ క్షణంలో వరదలా నన్ను ముంచెత్తింది.

"వస్తాను లాలిమా" అని చెప్పి బయటకు నడిచాను. అలా వెంటనే బయటకు రాకపోతే అక్కడే చిన్నపిల్లాడిలా లాలిమను కౌగలించుకొని ఏడ్చేసే పరిస్థితి వచ్చేది.

"సార్– ఓ మాట ... మాస్టారూ..." అంటూ కమలాకరం పిలవటం వినబడుతున్నా పట్టించుకోకుండా ఉప్పెనలా పొంగు కొస్తున్న దుఃఖానికి చిన్న చిన్న ఆనకట్టలు కడుతూ జనం మధ్య కొచ్చేసాను.

"అవును– అమ్మ అంటే ఎలా ఉంటుందో నాకు మాత్రం ఏం తెలుసని?"